

Hallintopoliittinen osasto
Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö

13.4.2017

FI.PLM.2017-1087
1337/40.03.00/2008

Liikenne- ja viestintäministeriö

LVM:n lausuntopyyntö LVM/417/03/2013, 15.2.2017

Lausunto esitysluonnoksesta tieliikennelaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt puolustusministeriöltä ja pääesikunnalta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi tieliikennelaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Tämä lausunto on valmisteltu puolustushallinnon sisäisesti yhteistyössä. Lausunnossa kiinnitetään pyydetyksi huomioita sotilasajoneuvojen käyttöön sekä liikenteenohjaukseen.

Puolustushallinnolla on esitysluonnokseen seuraavat pykäläkohtaiset huomiot taikka muutos- tai lisäysehdotukset:

2 § Määritelmät

Tie. Puolustushallinto kannattaa esitysluonnoksen 2 §:ssä ja sen perusteluissa omaksettua määritelmää, jonka mukaan tiellä tarkoitetaan yleiselle liikenteelle tarkoitettua taikka yleisesti liikenteeseen käytettyä aluetta. Määritelmä sulkee jatkossakin lain soveltamisalan (1 §) ulkopuolelle liikenteen esimerkiksi varuskunta-alueilla ja muilla puolustusvoimien alueilla, joilla oleskelu on kielletty ilman lupaa.

11 § Esteetön kulku hälytysajoneuvoille ja kulkueelle

Esitysluonnoksen 11 §:n 2 momentin mukaan saattueen, valvotun lapsiryhmän tai järjestäytyneen kulkueen etenemistä ei saa keskeyttää tai muuten estää. Säännös vastaa muuten pääpiirteittäin nykyisen tieliikennelain (267/1981) 6 §:n 2 momenttia, mutta siitä on poistettu maininta *sotilasosastosta*.

Puolustushallinnon näkemyksen mukaan on edelleen tärkeää, että sotilasosasto mainitaan laissa nimenomaisesti sellaisena erityisenä järjestäytyneenä kulkueena, jonka etenemistä tienkäyttäjät ei saa keskeyttää tai estää. Esitysluonnoksen 11 §:n 2 momentti voisi kuulua seuraavasti:

Saattueen, valvotun lapsiryhmän, sotilasosaston tai järjestäytyneen kulkueen etenemistä ei saa keskeyttää tai muuten estää. Tämä ei kuitenkaan koske hälytysääni- ja -valomerkkejä antavan hälytysajoneuvon kuljettajaa.

58 § Sallittu ajoneuvoliikenne

Esitysluonnoksen 58 §:n mukaan moottori- ja moottoriliikennetiellä sekä niiden liittymis- ja erkanemisteillä ei saa kuljettaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa, jonka suurin sallittu nopeus on enintään 70 kilometriä tunnissa. Voimassa olevassa lainsäädännössä (tieliikenneasetus, 182/1982, 4 §) vastaava nopeus on 50 kilometriä tunnissa.

Puolustusvoimilla on hinattavia sotilaslaitteita, joiden suurin rakenteellinen nopeus on 60 kilometriä tunnissa. Näitä hinattavia sotilaslaitteita¹ eli aseita tai asejärjestelmän osia on tarvittaessa pystyttävä kuljettamaan myös moottori- ja moottoriliikennetiellä.

Näin ollen puolustusministeriö esittää, että esitysluonnoksen 58 §:ään lisätään uusi 2 momentti, joka voisi kuulua seuraavasti:

Puolustusvoimilla on oikeus kuljettaa 1 momentissa mainituilla teillä hinattavaa sotilaslaitetta, jonka suurin sallittu tai rakenteellinen nopeus on 60 kilometriä tunnissa.

89 § Soveltaminen

Esitysluonnoksen 89 §:n 3 momentin mukaan tämän luvun (5 luku) säännöksiä sovelletaan sotilasadonajoneuvojen käyttämiseen. Jos sotilasadonajoneuvon erityisen käyttötarkoituksen tai rakenteen johdosta on tarpeen, puolustusministeriön asetuksella voidaan kuitenkin säätää poikkeuksia tämän lain ja sen nojalla annetuista säännöksistä sekä pääesikunnan määräyksellä voidaan antaa Liikenteen turvallisuusviraston määräyksistä poikkeavia määräyksiä.

Puolustusministeriön näkemyksen mukaan säännöksen mukainen puolustushallinnon asetuksen- ja määräyksenantovaltuutus on tarpeellinen, ja sen nojalla voidaan puolustusministeriön asetuksella säätää tarpeellisia poikkeuksia sotilasadonajoneuvojen osalta mm. esitysluonnoksen 92, 93, 105, 106, 148 ja 157 §:ään.

Esitysluonnoksen perusteella jää kuitenkin tulkinnanvaraiseksi, koskeeko puolustushallinnon asetuksen- ja määräyksenantovaltuutus vain luvussa 5 säädettyjä asioista vai koko lakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä. Tältä osin asiaa pyydetään tarkentamaan perusteluissa.

186 § Poikkeussäännöt

Esitysluonnoksen 186 §:n 1 momentissa puolustusvoimien esitutkintatehtävissä tai sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain (255/2014) 86 §:n 1 momentin tehtävässä toimivat tienkäyttäjät mainitaan yhtenä niistä tienkäyttäjryhmistä, jotka voivat poiketa liikennesäännöistä, liikenteenohjauslaitteella ositetusta velvoitteesta, rajoituksesta, määräyksestä tai kiellosta taikka ajoneuvon käyttöä koskevista säännöistä erityistä varoitusta noudattaen ja tehtävän edellyttäessä. Esitutkintatehtävissä toimivien puolustusvoimien tienkäyttäjien lisääminen luetteloon on tieliikenne-laissa uutta ja puolustushallinnon näkemyksen mukaan tarpeellista.

¹ Puolustusministeriön asetus sotilasadonajoneuvoista (180/2006), 2 § 1 mom. 4 kohta.

Puolustusministeriö esittää pykälään lisättäväksi säännöksen siitä, että myös puolustusvoimien turvaamistehtäviä suorittavat turvamiehet tulisivat 186 §:n 1 momentissa tarkoitettujen poikkeussäännösten piiriin. Säännös (uusi kohta 5) voisi kuulua seuraavasti:

5) puolustusvoimien turvaamistehtävässä käytetyn ajoneuvon vetämään saattueeseen kuuluvan ajoneuvon kuljettajana.

Perustelut:

5 kohta. Puolustusvoimista annetun lain 18 a §:ssä² säädetään puolustusvoimien turvaamistehtävistä eli henkilösuojaustehtävästä ja puolustusvoimien erityisen omaisuuden kuljetusten suojaamistehtävästä. Turvaamistehtävien tarkoituksena on turvata puolustusvoimien vieraana olevan henkilön tai puolustusvoimien virkamiehen turvallisuus, jos suojaamiselle on erityisiä syitä. Lisäksi puolustusvoimat kuljettaa yleisillä teillä kalustoa ja muuta omaisuuttaan, joka väärin käsiin joutuessaan voisi aiheuttaa esimerkiksi laajaa vahinkoa tai aiheuttaa vahinkoa maanpuolustukselle.

Turvaamistehtävissä saattaa syntyä tilanteita, joissa suojattavaan henkilöön tai omaisuuteen kohdistuu hyökkäys ja henkilö tai omaisuus olisi pystyttävä saattamaan turvaan mahdollisimman pian pois hyökkäysalueelta. Tämän takia olisi perusteltua, että puolustusvoimien turvaamistehtävää suorittavalla turvamiehellä olisi näissä poikkeuksellisissa tilanteissa oikeus poiketa liikennesäännöistä ym. pykälän mukaisesti erityistä varovaisuutta noudattaen ja tehtävän sitä edellyttäessä.

Ajoneuvolaki, 3 §

Sotilasajoneuvo. Voimassa olevan ajoneuvolaissa (1090/2002, 3 § 4 kohta) määritellään sotilasajoneuvo. Puolustushallinto esittää, että sotilasajoneuvon määritelmä päivitetään vastaamaan nykytilannetta siten, että siihen lisätään maininta Euroopan unionin rauhanturvaamistoimintaan tarkoitettua ajoneuvosta. Ajoneuvolain 3 §:n 4 kohta voisi kuulua seuraavasti:

4) sotilasajoneuvolla puolustusvoimien hallinnassa olevaa tai puolustusvoimien käyttöön erityisesti tarkoitettua ajoneuvoa sekä Suomessa olevaa Yhdistyneiden kansakuntien rauhanturvaamistoimintaan tai Euroopan unionin rauhanturvaamistoimintaan tarkoitettua ajoneuvoa.

Lopuksi

Puolustusministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua tieliikennelain uudistusta koskevista esitysluonnoksesta ja toivoo, että edellä esitetyt huomiot otetaan huomioon esityksen jatkovalmistelussa. Puolustushallinnon asiantuntijat avustavat tarvittaessa tässä työssä.

² Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi, HE 187/2016, EV 3/2017.

13.4.2017

FI.PLM.2017-1087
1337/40.03.00/2008

Hallintopoliittinen osasto
Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö

Tieliikennelain uudistus tuo tarpeen uudistaa myös sotilasajoneuvoista annettua puolustusministeriön asetusta.

Kansliapäällikkö

Jukka Juusti

Hallitussihteeri

Aino Lehto

Tiedoksi Pääesikunta